

Таким чином, в сучасних умовах, пріоритетними завданнями розвитку вітчизняної банківської системи повинно стати підвищення її ролі, як у вітчизняній економіці, так і на міжнародному рівні, збільшення ступеня довіри до національних банків, зростання ефективності банківського сектора.

Перелік посилань:

1. Дурицька Г. В. Сучасні тенденції транснаціоналізації та їхній вплив на економіку України / Г. В. Дурицька // Вісник Університету банківської справи Національного банку України. – 2013. – № 2. – С. 39-45.
2. Офіційний сайт Банку міжнародних розрахунків [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.bis.org/statistics/index.htm>.
3. Офіційний сайт журналу Insurance TOP [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://forinsurer.com/ratings/banks/16/12/2>.

ПОРІВНЯЛЬНІ ХАРАКТЕРИСТИКИ ПОДАТКУ НА ДОДАНУ ВАРТІСТЬ В КОНТЕКСТІ ЄВРОПЕЙСЬКОЇ ІНТЕГРАЦІЇ

Є.С. Подаков, к.е.н., доцент

ДВНЗ «Херсонський державний аграрний університет»

Загострені суспільно-політичні процеси, які сьогодні відбуваються в Україні, а відповідно і економічні, призвели до надзвичайно важливого моменту в історії нашої країни: Україна чітко визначилась із зовнішньополітичним та зовнішньоекономічним курсом, яким є європейська інтеграція. При цьому Європа робить чіткі кроки назустріч, завдяки чому стає реальним підписання угоди про асоціацію. Але повноцінна європейська інтеграція передбачає важку працю і реальні реформи, які не можливі без відповідного законодавчого забезпечення. Економічна складова цього процесу, на нашу думку, передбачає певні складнощі з огляду на суттєву різницю в структурі економічних систем Європейського Союзу (ЄС) та України [1]. Необхідним є поступове зближення, гармонізація законодавства, завдяки чому наша держава зможе повноцінно влитися у економічні процеси, які відбуваються у ЄС, із збереженням власних економічних інтересів та фінансової безпеки. Одним із найбільш вагомих кроків у цьому напрямку є гармонізація податкової та митної політики, особливо щодо адміністрування непрямих податків, які займають одне із ключових місць в податкових системах України та країн ЄС.

Податок на додану вартість (ПДВ) займає одне з ключових місць у податкових системах більшості країн Європейського союзу. Введення в 1967 р. ПДВ оцінюється всіма фінансовими експертами як одне з суттєвих досягнень цього співтовариства. Виходячи з перспективи євроінтеграції, необхідним є визначення основних критеріїв, яким повинно відповідати законодавство України щодо регулювання сплати ПДВ з метою його гармонізації із законодавством ЄС. Країни ЄС досягли чи не найбільших успіхів на шляху до удосконалення адміністрування непрямих податків. З огляду на це, наша країна повинна пройти поступово процес гармонізації із податковим законодавством ЄС. Необхідність проведення такої гармонізації передбачено, зокрема, Законом України «Про Концепцію Загальнодержавної програми адаптації законодавства України до законодавства ЄС» від 21 листопада 2002 р. № 228 [2].

Вступ будь-якої держави до ЄС залежить від того, наскільки той чи інший суб'єкт може прийняти інтеграційне законодавство цієї міжнародної організації. Процес узгодження податків з обороту в рамках ЄС, на основі ПДВ, який було запроваджено директивами 1967 року, вийшов на новий етап після прийняття Шостої Директиви (77/3888/ЕЕС) від 16 травня 1977 р., яка визначила основні елементи механізму адміністрування податку на додану вартість у країнах ЄС. Зокрема, цією директивою передбачено, що пільги по сплаті ПДВ можна поділити на дві категорії. До першої відносяться звільнення товарів і послуг, що надаються в інтересах суспільства (медичні, навчальні, релігійні послуги; товари та послуги, пов'язані з соціальним забезпеченням тощо). До другої категорії відносяться пільги, які надаються з метою сприяння розвитку фінансового сектору, оптимізації адміністративних витрат при справлянні ПДВ (оренда та лізинг майна; страхування, надання кредитів та депозитів, розрахунково-касове обслуговування; операції з валютою, банкнотами, монетами; з акціями; управління інвестиційними фондами тощо). Враховуючи процес європейської інтеграції України, будь-які спроби скасування ПДВ або заміни його на податок з обороту видаються недоречними, оскільки саме ПДВ є одним з найважливіших елементів податкових систем країн ЄС, а його справляння передбачено відповідними директивами.

ПДВ для нашої країни є основним джерелом наповнення бюджету (у 2015 році ПДВ становив 29 % усіх доходів консолідованого бюджету, або 128.3 млрд. грн. з урахуванням відшкодування). Незважаючи на те, що ПДВ є податком на споживання, у податкових витратах бізнесу він відіграє навіть більшу роль, ніж єдиний соціальний внесок. Через свою суттєвість, складність адміністрування та, як наслідок, корупційність ПДВ викликає багато нарікань. Однак, незважаючи на його «проблемність» в Україні, альтернатив цьому податку немає, особливо в умовах наших євроінтеграційних прагнень. Адже справляння ПДВ є обов'язковою вимогою для усіх країн-членів ЄС.

Українські підприємці з моменту існування ПДВ їм незадоволені і завжди вказують, що цей податок ускладнює їм життя. Дійсна проблема полягає в тому, що ПДВ складно адмініструвати, він дає широкі можливості для шахрайства та корупції, необхідність ПДВ-кредитування спричиняє значні додаткові витрати. Виникає питання – чому ж при такій «проблемності» та постійних наріканнях з боку бізнесменів цей податок досі існує, ним користуються в більшості країн світу і, очевидно, поки немає жодних планів ні в Україні, ні у світі від нього відмовлятися? Відповідь на це питання можна отримати проаналізувавши вартісну структуру надходження податків та зборів в Україні за 2015 рік. Так, за даними Державного казначейства України, ПДВ (без відшкодування) отримано в розмірі 181,1 млрд. грн., єдиний соціальний внесок 162,6 млрд. грн., податок на доходи фізичних осіб 72,2 млрд. грн., податок на прибуток 55 млрд. грн., акцизний податок 36,7 млрд. грн.

Актуальним і важливим аргументом на користь збереження ПДВ для України є вимога ЄС використовувати цей податок у країнах-членах ЄС. В умовах євроінтеграційних прагнень говорити про відміну ПДВ і заміну його на податок із продажу немає особливого змісту: перебудувати податкову систему для тимчасових потреб дорого та неефективно.

Перелік посилань:

1. Колотуха С. Адаптація податкового законодавства до європейських стандартів – лише перший крок [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.sta.kr.ua/integration/110106/index.html>

2. Про Концепцію Загальнодержавної програми адаптації законодавства України до законодавства ЄС [Електронний ресурс] : Закон України від 21.11.2002 р. № 228. – Режим доступу : zakon.rada.gov.ua/laws/show/228-15

УПРАВЛІННЯ ФІНАНСОВОЮ БЕЗПЕКОЮ НА ПІДПРИЄМСТВАХ АГРОПРОМИСЛОВОГО КОМПЛЕКСУ

О.С. Пристемський, к.е.н., доцент

ДВНЗ «Херсонський державний аграрний університет»

Українські підприємства функціонують в умовах невизначеності та постійної дестабілізації економіки. Через що стикаються з різними загрозами та ризиками. Ці чинники призводять до зростання небезпеки фінансової сфери підприємства, яка лежить в основі діяльності господарюючих фірм агропромислового комплексу (далі – АПК).

Фінансова безпека підприємств АПК – їх здатність функціонувати в якості суб'єктів господарювання при вже обраній спеціалізації основного виробництва та існуючому рівні забезпечення ресурсами. Це здатність підприємств досягати підходящого рівня конкурентоспроможності за умови неконтрольованого впливу ризиків і загроз. Головне завдання фінансової безпеки підприємства АПК полягає у гарантуванні стійкого фінансового стану даного підприємства, як реверсу його стабільного розвитку.

Сільськогосподарські підприємства займають важливе місце у розвитку території села. Адже такі підприємства забезпечують жителів села робочими місцями, постійним заробітком, посідають визначну роль у процесі соціального відтворення. Через що забезпечення фінансової безпеки сільськогосподарського підприємства поняття багатогранне, враховує і економічні, і фінансовий аспекти.

Управління фінансовою безпекою на підприємствах АПК повинно здійснюватися на основі впровадження та реалізації визначеної стратегії. Яка має формуватися на основі виробничого потенціалу кожного суб'єкта господарювання.

Стратегія має повністю враховувати внутрішні та зовнішні фактори, що можуть перешкоджати процесу її здійснення. Для кожного підприємства формується окрема стратегія розвитку. Проте з урахуванням досвіду інших вітчизняних та зарубіжних підприємств. На основі чого і складено перелік завдань безпеки підприємства АПК. Серед них:

- зміцнення дисципліни праці трудового колективу та підвищення її продуктивності;
- формування, підтримка та захист інтелектуального потенціалу;
- запровадження у діяльності світових стандартів, освоєння нових технологій виробництва;
- підвищення конкурентоспроможності сільськогосподарської продукції;